

สป.อว (1) 9658
 วันที่ 27 เม.ย. 2563 เวลา 16:19

ที่ ยธ ๑๑๒๑/๗๖๒๒

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่เนื้อหาเพื่อสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดเกี่ยวกับพืชกระท่อม

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กรมงานบริหารการ สอ.
 วันที่ 558
 วันที่ 28 เม.ย. 2563 เวลา 15:08

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เนื้อหาบทความเสียงตามสาย/วิทยุ เกี่ยวกับกระท่อม
 ๒. สื่อ Infographic

ด้วย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีความกังวลต่อสถานการณ์การเสพพืชกระท่อมในรูปแบบน้ำต้มกระท่อมผสม ๔ คุณ ๑๐๐ ที่เพิ่มขึ้นภายหลังการประกาศให้ใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินควบคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากมาตรการห้ามจำหน่ายสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีข้อสั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ดำเนินการสร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับพืชกระท่อมที่ถูกต้องอย่างเร่งด่วนผ่านช่องทางสถานีวิทยุเสียงตามสาย หอกระจายข่าว โซเชียลมีเดีย และช่องทางอื่นที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาการเสพและจำหน่ายพืชกระท่อมในรูปแบบต่าง ๆ

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดทำเนื้อหาเพื่อสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดเกี่ยวกับพืชกระท่อม สำหรับเผยแพร่ในช่องทางต่างๆ ซึ่งหน่วยงานของท่านเป็นหน่วยงานภาคีที่สามารถเข้าถึงและสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติดกับเด็กในระบบการศึกษาได้ สำนักงาน ป.ป.ส. จึงขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว ดังนี้

๑. เผยแพร่เนื้อหาบทความเสียงตามสาย/วิทยุ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ผ่านช่องทางเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวในสถานศึกษา

๒. เผยแพร่สื่อ Infographic/Motion graphic ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียหรือการรณรงค์เสริมสร้างความรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ขอป. ๑๑.๗๐๗
 เพื่อโปรด

- ทราบ
- ดึงปฏิบัติ
- เวียนแจ้ง
- พิจารณาคำเป็นกรณีต่อไป

[Handwritten signature]
 ๒๗/๔.๖๓

(นายวันนี นนทศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักอำนาจการ

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๒๕๐๐๖

ขอแสดงความนับถือ

[Handwritten signature]
 (นายนิยม เต็มศรีสุข)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เย็น คุณรุ่งพรพัฒน์
 ไม่ติดต่อนัก
 ๒๗/๔.๖๓

เนื้อหาบทความเสียงตามสาย/วิทยุขนาดสั้น ชุดที่ 1
ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของ “พืชกระท่อม”
ในกลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป

.....

1. “กระท่อม” เป็นไม้ยืนต้น เป็นพืชธรรมชาติ พบมากบริเวณภาคใต้ของไทย กระท่อมมีชื่อเรียกอื่นๆ ว่า ท่อม อีถ่าง กระท่อมโคก ดอยโคก มีสารสำคัญ คือ “สารไมตราเจนิน” ซึ่งออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ถ้าใช้เป็นเวลานานๆ ร่างกายจะชুবวม ผิวดำเกรียม ท้องผูกเรื้อรัง ปวดเมื่อยตามตัว นอนไม่หลับและประสาทหลอนได้
2. “กระท่อม” ถือเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 แต่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และการศึกษาวิจัยได้ แต่ห้ามเสพ เว้นการเสพเพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของแพทย์ หรือเป็นการเสพเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น
3. “กระท่อม” ตามข้อตกลงของสหประชาชาติ (UN) ไม่ได้กำหนดให้เป็นยาเสพติดหรือสิ่งผิดกฎหมาย และประเทศส่วนใหญ่ ก็ไม่ได้กำหนดให้กระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ดังนั้น หากถอดกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติดให้โทษ จะสามารถส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้มากยิ่งขึ้น
4. เหตุผลของการปรับพืชกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติด เนื่องจาก “ประเทศไทยมีการศึกษาวิเคราะห์แนวทาง การใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมอย่างต่อเนื่อง พบว่าพืชกระท่อมมีฤทธิ์เสพติด แต่ส่งผลต่อร่างกายไม่รุนแรง มีประโยชน์ทางการแพทย์ และสามารถนำมาใช้ในเชิงเศรษฐกิจได้” และที่ผ่านมา ผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการยกเลิกพืชกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติด ภาพรวมของการแสดงความคิดเห็น ประชาชนเห็นด้วย 95 % และไม่เห็นด้วยเพียงแค่ 5%
5. “กระท่อม” มักถูกวิจัยนำมาใช้แบบผิดๆ ในรูปของ 4 x 100 โดยนำกระท่อมผสมกับยาเสพติด หรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอื่นๆ หรือสารอื่นๆ ซึ่งมีความผิด ฐานผลิตยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ และเมื่อเสพสารผสมนั้นเข้าสู่ร่างกาย จะมีความผิดฐานเสพยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์เช่นกัน นอกจากนี้ยังเกิดพิษต่อร่างกายทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของผู้เสพได้ จากภาวะยาเกินขนาด หรือการออกฤทธิ์ของสารที่เสริมกันหรือฤทธิ์ต่างกัน เช่น เกิดอาการชัก กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน หายใจช้าหรือหยุดหายใจ เป็นต้น

ชุดคำพุดรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ชุดที่ 2

“การถอดพีชกระท่อมจากยาเสพติด”

ในกลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป

.....

1. พีชกระท่อมไม่ได้เป็นปัญหา แต่ที่เป็นปัญหาคือ ตัวยาและวัตถุดิบที่นำมาผสมกับพีชกระท่อม การนำเอาพีชกระท่อมไปปรุงหรือผสมกับยาเสพติดหรือวัตถุดิบอื่น ก็จะทำให้มีความผิดฐานผลิตยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุดิบที่นำมาผสม ถึงแม้หากจะถอดหรือยกเลิกพีชกระท่อมออกจากบัญชียาเสพติดให้โทษแล้ว การใช้แบบ 4 คูณ 100 ก็ยังคงมีความผิดตามสิ่งที่นำมาปรุงหรือผสมอยู่ โดยมีความผิดตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 หรือพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
2. การถอดพีชกระท่อม ถ้าถูกถอดจากการเป็นยาเสพติดให้โทษแล้ว จะต้องมีมาตรการควบคุมป้องกันมิให้เด็กหรือเยาวชนใช้พีชกระท่อมในทางที่ผิด ซึ่งอาจจะควบคุมในทำนองเดียวกับบุหรี่หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งขณะนี้ การควบคุมที่เหมาะสมนั้น อยู่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาความเหมาะสมว่า ควรจะควบคุมในรูปแบบใด เพื่อให้สามารถนำพีชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย
3. จากนโยบายการยกเลิกพีชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ อาจส่งผลให้เด็กหรือเยาวชนถูกชักจูง ถูกยุยง ส่งเสริมให้เสพพีชกระท่อมมากขึ้น ดังนั้นเพื่อป้องกันและดูแลมิให้เด็กหรือเยาวชน ซึ่งเป็นผู้ที่หย่อนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตัดสินใจ ถูกชักจูงไปเสพพีชกระท่อมในทางที่ไม่เหมาะสม จึงนำพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาใช้บังคับ เพื่อป้องกันมิให้เด็กที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี เข้าถึงพีชกระท่อมเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติดีของเด็กให้เหมาะสมตามวัยของเด็กหรือเยาวชน
4. เหตุผลสำคัญ หนึ่งในนโยบายการถอดพีชกระท่อมออกจากยาเสพติด คือ พีชกระท่อมสามารถพัฒนาเพื่อนำมาใช้เป็นยาได้ ทั้งในทางการแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนปัจจุบันพบว่า ในพีชกระท่อม มีฤทธิ์ระงับอาการปวดได้เช่นเดียวกับมอร์ฟิน แต่มีความเป็นพิษน้อยกว่า ซึ่งหากมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม อาจใช้เป็นสารทดแทนยาเสพติดจำพวกโอปิออยด์ในคนที่ติดฝิ่นหรือมอร์ฟินได้ ส่วนการแพทย์แผนไทยพบว่ามีกานนำพีชกระท่อมไปใช้ เข้าเป็นตัวยาในตำรับยาแผนไทย ประเภทยาแก้ท้องเสีย แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย ทำให้อ่อนหลับและระงับประสาท โดยปรากฏหลักฐานในตำราการแพทย์แผนไทยว่า มีการนำพีชกระท่อมมาใช้เป็นส่วนผสมของยารักษาโรค
5. พีชกระท่อมเป็นสิ่งที่อยู่ในสังคมวิถีชาวบ้าน จากการที่เคยเป็นสิ่งที่อยู่ใต้ดิน แต่ ณ บัดนี้ นโยบายถอดพีชกระท่อมออกจากยาเสพติด จะทำให้สิ่งเหล่านั้นที่อยู่ใต้ดินกลายเป็นเม็ดเงิน ถูกหยิบขึ้นมาจัดการภายใต้ระบบภาษี สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างธุรกิจ และลดงบประมาณที่ถูกใช้กับการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปจับกุมปราบปราม ดำเนินคดี นำคนไปขังคุก และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้บริโภค

6. ในระหว่างที่ร่างกฎหมายยังไม่ประกาศใช้ พืชกระท่อมยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษ จึงได้มีการสำรวจพื้นที่ที่มีการใช้พืชกระท่อมในลักษณะวิถีชาวบ้าน เป็นพื้นที่นำร่อง จำนวน 10 จังหวัด โดยกระจายอยู่ใน 10 อำเภอ 19 ตำบล 1 เทศบาล 135 หมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ และภาคกลางของประเทศ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงาน อย. กระทรวงสาธารณสุข อยู่ระหว่างการจัดทำร่างตามมาตรา 58/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งถ้าแล้วเสร็จจะทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการใช้พืชกระท่อมตามวิถีชาวบ้านสามารถใช้พืชกระท่อมในรูปแบบดังกล่าวได้ ก่อนที่กฎหมายยกเลิกพืชกระท่อมจะประกาศใช้

1. ยกร่าง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่...) พ.ศ. ...	2 ม.ค.
2. รับฟังความคิดเห็นในเว็บไซต์ (15 วัน)	3-17 ม.ค.
3. จัดทำคำชี้แจงและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	20 ม.ค.
4. เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ส. เพื่อพิจารณาให้ความเห็น	22 ม.ค.
5. เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอรองนายกฯ	28 ม.ค.
6. เสนอรองนายกรัฐมนตรี(นายวิษณุ เครืองาม)เพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอเรื่องให้ ครม.	31 ม.ค.
7. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจงเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ ครม.	20 ก.พ.
8. ครม.พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...	10 มี.ค.
9. ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจสอบ ร่าง พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ(ฉบับที่..)พ.ศ. 30 วัน	ปัจจุบัน
10. เสนอรัฐสภาพิจารณา	} อยู่ที่การพิจารณา
ของ สภาผู้แทนราษฎร
11. คาดว่ารัฐสภาพิจารณาแล้วเสร็จ	

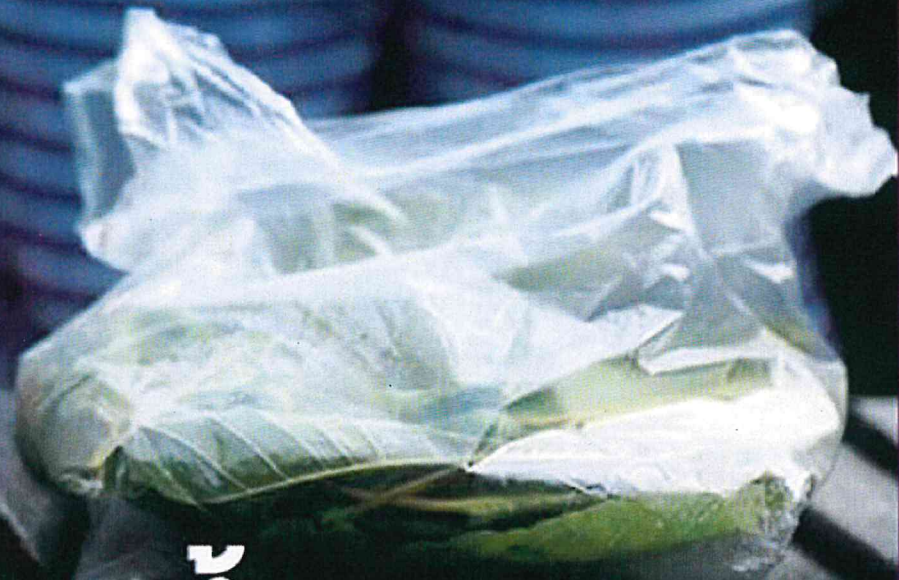
ขั้นตอน

การเสนอร่างกฎหมาย

เพื่อยกเลิก

พืชกระท่อม

ป.ป.ส. ย้ำ

เคี้ยวใบกระท่อม ดื่มน้ำต้มกระท่อม

ดื่มน้ำกระท่อม 4 คุณ 100

หรือผสมกับวัตถุดิบออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

ล้วนผิดกฎหมาย

คุยเฟื่อง เรื่องกระท่อม

1

พบมากบริเวณภาคใต้ของไทย
และตอนบนของประเทศมาเลเซีย

2

เป็นไม้ยืนต้น

มีถิ่นกำเนิด
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3

มีสาร ไมตราเจนิน

ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง
มีคุณสมบัติเป็นยาแก้ปวด เช่นเดียวกับมอร์ฟีน

4

ในสมัยโบราณใช้เป็นตัวยาในตำรับประเภท

แก้ไอ แก้ปวดเมื่อย แก้เบาหวาน แก้ท้องเสีย

5

นิยมเคี้ยวใบสด
หรือต้มเป็นชาดื่ม

เพื่อให้รู้สึกไม่เมื่อยล้า
ขณะทำงาน
ทำนา
ทำสวน

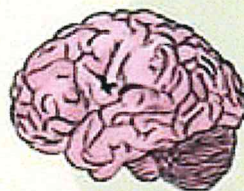
6

อาการของผู้ใช้ในระยะแรก

- กระปรี้กระเปร่า
- ไม่อยากอาหาร
- ไม่รู้สึกปวดเมื่อย

อาการของผู้ใช้เป็นเวลานาน

- ผอม
- กลัวฝน
- ท้องผูก
- สุขภาพช่องปาก

พืชกระท่อมในกฎหมายประเทศไทย

ปรากฏเป็นยาเสพติดต้องห้ามครั้งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2486

ข้อตกลงสหประชาชาติ

ไม่ได้กำหนดให้กระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ

